

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота

з корейської філології на тему:

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КАТЕГОРІЇ ЧАСУ ДІЄСЛІВ У
КОРЕЙСЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

Студентки II курсу, групи Кор22-21

факультету сходознавства

денної форми навчання

Освітньої програми:

Корейська мова і література та

переклад, друга – західноєвропейська

мова; спеціальність 035 Філологія

Спеціалізації 035.066 Східні мови та

літератури (переклад включно),

перша – корейська

Абрамчук Наталії Олександрівни

Науковий керівник:

Стелюк Маргарита Андріївна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ПОНЯТТЯ ДІЄСЛОВА У КОРЕЙСЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКИХ МОВАХ	6
1.1 Дієслово як частина мови у загальному мовознавстві	6
1.2 Характеристика дієслова в українській мові	8
1.3 Характеристика дієслова в корейській мові	11
1.4 Характеристика дієслова в англійській мові	17
Висновки до розділу 1	21
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ КАТЕГОРІЇ ЧАСУ ДІЄСЛІВ У КОРЕЙСЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ. ЇХ ПОРІВНЯННЯ	22
2.1 Категорія часу дієслова української мови	22
2.2 Категорія часу дієслова корейської мови	25
2.3 Категорія часу дієслова англійської мови	28
Висновки до 2 розділу	31
ВИСНОВОК	32
АНОТАЦІЯ	34
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	35

ВСТУП

У житті людини мова відіграє надзвичайно важливу роль, адже саме завдяки їй у нас є можливість спілкуватися один з одним, обмінюватися інформацією, думками, відчуттями. Мова – це ідентифікатор нації, без мови не існує народів. Але водночас мова не тільки вирізняє людей один від одного, а і об'єднує. Вивчаючи різні мови, можна краще зрозуміти культуру та традиції інших країн, мати змогу комунікувати та розвиватися. Вона впливає на їх спосіб мислення, культурні погляди та поведінку.

Процес вивчення мови досить тривалий та складний, вдосконалюватися та практикуватися потрібно протягом всього життя, адже те, що ми не використовуємо на постійній основі досить швидко забувається.

Щоб гарно володіти будь-якою мовою, потрібно досконало знати граматичні та лексичні особливості, адже без цих знань ми не зможемо ні правильно висловити свої думки і підібрати потрібні слова, ні правильно побудувати речення та використати всі особливості мови.

Грамматика будь-якої мови – це надзвичайно великий та складний обсяг інформації, який обов'язково складається з певних частин мови та окреслює особливості використання цих частин. І однією з найважливіших частин будь-якої мови виступає дієслово, адже завдяки йому ми можемо описати і пояснити наші дії, які виконувалися колись, зараз чи будуть у майбутньому. За допомогою нього ми можемо розказати про події, які відбуваються навколо, вказати про майбутні наміри, рішення тощо. Дієслово є однією з найскладніших частин мови через свою різноманітність та властиві йому граматичні категорії, форми, вживання у різних ситуаціях тощо.

У даній роботі ми розглянемо загальну характеристику дієслова в корейській, англійській та українській мовах, порівняємо їх граматичні особливості, способи творення та вживання.

Порівняння граматичних особливостей дієслова декількох мов дає більш чітке розуміння як та чи інша ситуація буде проявлятися у мовленні носія корейської,

англійської та української мов. І однією з невід'ємних та найуживаніших є граматична категорія часу дієслів.

Загалом, як зазначає О. М. Задорожна: «Час – це всезагальна форма буття, що виражає протяжність і послідовність зміни усіх матеріальних систем і процесів у світі». Дуже важливо розуміти, коли застосовувати певний час для різних ситуацій та знати особливості творення.

В українській лінгвістиці концепції часу приділяли небагато уваги в порівнянні з корейською та англійськими мовами, де ця проблематика була освітлена досить широко різноманітними дослідниками.

Тому **актуальність** нашої курсової роботи зумовлена тим, що дієслівна категорія часу має важливий вплив на вивчення в кожній з трьох досліджуваних слів і не розібравшись в особливостях вираження, творення та вживання цієї категорії, не можливо адекватно та правильно вивчити та використовувати ні одну мову світу. Також у лінгвістиці представлено мало робіт порівняння категорії часу цих трьох мов одночасно, а в особливості корейської та української мов, тому необхідно зробити більш детальне порівняння цієї граматичної категорії дієслова, таким чином визначивши схожості та відмінності цих трьох мов.

Мета дослідження полягає у різносторонньому вивченні системи засобів та форм на позначення концепту часу у корейській, англійській та українських мовах, а також в ознайомленні з загальною інформацією цієї граматичної категорії.

У відповідності з метою дослідження, можна визначити основні **задачі** нашої курсовою роботи:

- Розібратися з основним поняттям дієслово в загальному мовознавстві;
- Охарактеризувати дієслово як частину мови в корейській, українській та англійській мовах та дізнатися про особливості використання та утворення;
- Розібратися з поняттям граматична категорія часу в кожній з трьох досліджуваних мов;
- Дізнатися про особливості утворення та вживання цієї категорії у мовленні;
- Порівняти характеристику засобів вираження часу в порівнюваних мовах;

Об'єктом вивчення є категорія часу дієслів.

Предметом дослідження є порівняльна характеристика граматичних аспектів дієслова на матеріалі корейської, англійської та української мов.

Матеріалами дослідження є різноманітні підручники, наукові посібники та Інтернет-джерела, в яких описувалася загальна інформація про дієслово, як частину мови та детально розбиралася часова категорія дієслів з усіма особливостями творення та вживання. Інформація, викладена в цих джерелах, подається не лише на українській, а й англійській та корейській мовах.

Методом дослідження був використаний використовували описовий метод для більш чіткого уявлення про граматичні одиниці корейської та української мов, а також методи зіставлення та порівняння граматичної категорії часу, їх спільні та відмінні риси, а також їх переклад. Оскільки дослідження має порівняльний характер, воно насамперед базується на застосуванні спостережного підходу до зіставного методу.

Наукова новизна здобутих результатів полягає в більш детальному освітленні проблематики концепції часу та загальному розумінні дієслова як однієї з найважливіших частин мови в корейській, англійській та українській мовах шляхом їх порівняння.

Структура роботи складається зі вступу, двох розділів з висновками до кожного з них, загальних висновків до всієї роботи, списку використаних джерел, анотації.

РОЗДІЛ 1. ПОНЯТТЯ ДІЄСЛОВА У КОРЕЙСЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКИХ МОВАХ

1.1 Дієслово як частина мови у загальному мовознавстві

Частини мови є одними з найважливіших понять граматики без якого не можна вивчити ні одну мову світу. Адже саме завдяки йому ми маємо можливість вивчати граматичну будову і тим самим правильно будувати речення.

В основному частинами мови називають класи слів об'єднаних певними граматичними характеристиками. Кожен клас слів має свої критерії за якими можна їх розподілити. На сьогоднішній день використовують три основних критерії, а саме семантичний, синтаксичний та морфологічний.

Семантичний критерій – критерій, за допомогою якого відбувається віднесення до певної частини мови слів із спільним граматичним значенням. Тобто предметність (чашка, олівець), якість (слабкість, краса), дія (спів, малювання), кількість (сотня, тисяча) та інші.

Синтаксичний критерій – це один із способів визначення частин мови на основі їх синтаксичної ролі в реченні. За цим критерієм частини мови визначаються не за їх формою, а за тим, яку роль вони виконують у реченні. Наприклад, іменник виконує функцію підмета (*Дівчинка співає корейську пісню*), а дієслово – роль присудка (*Хлопчик слухає пісню*) тощо. Також треба пам'ятати про різні особливості, такі як те, що дієслово може також виконувати роль підмета в реченні, але ця функція буде для нього вторинною, а іменника – первинною. Синтаксичний критерій допомагає визначити роль слів у реченні на основі їх синтаксичної функції, що дозволяє розпізнавати частини мови незалежно від їх форми.

Морфологічний або формально-граматичний критерій – це критерій, за яким частини мови визначаються за їх формою та закінченням, яке може змінюватися в залежності від граматичної ролі слова у реченні. Наприклад, за морфологічним критерієм, іменником є слово, яке може мати закінчення, яке вказує на його рід, число та відмінок. Дієслово ж можна визначити за його формами, які вказують на час, спосіб,

особу та число дії. А прислівник взагалі ніяк не змінюється. Таким чином, морфологічний критерій дозволяє визначати частини мови за їх морфологічними ознаками, що дозволяє розпізнавати слова за їх формою та закінченням. [3, 368 с.]

Також слід пам'ятати про те, що частини мови поділяються на повнозначні (самостійні), а саме іменник, прикметник, числівник, займенник, прислівник, дієслово, та неповнозначні (службові) – прийменник, сполучник, частка.

Досліджуваною частиною мови у цій роботі є дієслово, тому розглянемо його детальніший опис.

Тож, дієслово – це самостійна частина мови, що позначає дію (танцювати), процес (пояснювати) або стан (почувати) і відповідає на такі питання як що робити?, що зробити?, що зробив?.

Ця частина мови є однією з найважливіших та невід'ємних як для корейської, англійської, так і для української мови. Та і загалом для будь-якої мови світу. Адже саме завдяки дієслову ми можемо описати і пояснити наші дії, які виконувалися колись, зараз чи будуть у майбутньому. За допомогою нього ми можемо розказати про події, які відбуваються навколо, виказати про майбутні наміри, рішення тощо.

Але водночас дієслово є однією з найскладніших частин мови через свою різноманітність та властиві йому граматичні категорії, а саме виду, перехідності/неперехідності, роду, числа, стану способу, часу.

Також за своїм значенням вони протиставляють іншим частинам мови тим, що виражають ознаку в процесі її дії. Наприклад: синіє небо і синє небо; поганий зір і зір погіршився тощо.

Ще однією особливістю дієслова є його різноманітність форм: інфінітив, особове дієслово, безособове дієслово, дієприкметник, дієприслівник. [4, 429 с.]

До речі, вченні провели статистичний аналіз вживаності дієслова і надали статистику в якій можна побачити, що воно посідає друге місце. На першому залишається іменник.

Щоб детальніше розібратися в тому, що собою являє дієслово у корейській, англійській та українській мовах та зрозуміти їхню відмінність, перейдемо до наступного пункту, що надає опис цієї інформації.

1.2 Характеристика дієслова в українській мові

Як вже було вказано вище, дієслово – це важлива частина мови, що позначає дію, процес і виражається у таких граматичних категоріях: вид, стан, спосіб, час, особа, число і рід, перехідність/неперехідність.

Категорія виду – це основна граматична категорія дієслова, яка охоплює всі форми його форми і яка вказує на результативність, тривалість, завершеність дії, а також на антоніми вище зазначених слів.

Ця категорія поділяється на дієслова доконаного та недоконаного виду.

Доконаними називають дієслова, що вказують на завершеність дії у минулому часі або на чітку завершеність у майбутньому часі, на її результативність, обмеженість в часі (дія тривала певний період часу була завершена, тобто має обмежений проміжок часу). Наприклад, речення – *я виконала домашнє завдання* або *мама напише лист бабусі*, де дієслова вказують на завершеність та результативність. Дієслова недоконаного виду навпаки вказують на незакінченість, не результативність та тривалість дії. Наприклад: *я досі готую вечерю* або *я ще не заробила достатньо грошей на свою мрію*.

Проте разом ці два види утворюють дієслівну видову пару. Це коли з форми недоконаного виду дієслова роблять доконаний вид, зберігаючи лексичне значення (читати – прочитати). Бо якщо при зміні форми втрачається первинне лексичне значення і змінюється на щось інше, то це означає тільки те, що утворилася не видова пара, а нове дієслово. [2, 439 с.]

Категорія перехідності/неперехідності – це категорія дієслова, що вказує на його здатність самостійно виражати своє значення (листя шелестить, дівчина грає) або за допомогою залежного іменника (дівчина шукає ручку).

Усі дієслова поділяються на перехідні та неперехідні.

Перехідними називають ті дієслова, що не можуть самостійно виразити своє значення і потребують допоміжного іменника в знахідному/родовому відмінку. Простішими словами – додатка.

А неперехідними навпаки є ті дієслова, що можуть самостійно виразити своє значення. [14]

Категорія стану – це категорія дієслова, що виражає відношення дії до суб'єкта і об'єкта. Вона досить тісно пов'язана з категорією перехідності та неперехідності. Поділяється на активний, пасивний та зворотно-середній стан.

Активний стан дієслова означає, що головну роль в реченні виконує суб'єкт і впливає на об'єкт. Наприклад, *Джейн Остін написала роман*. Джейн Остін (суб'єкт) виконує основну роль і прямо впливає на роман (об'єкт).

Пасивний стан навпаки означає, що головну роль виконує об'єкт, який у реченні виступає підметом, а суб'єкт навпаки – роль додатка. Тобто основним діячем в таких реченнях буде об'єкт. Наприклад, *роман (об'єкт) був написаний Джейн Остін (суб'єкт)*.

Зворотно-середній стан означає, що суб'єкт не впливатиме на об'єкт, він йому просто буде не потрібний, адже зосереджується на собі самому. Наприклад, *мама одягається* (одягає сама себе).

Дієслова цього стану утворюються за допомогою афікса -ся і поділяються на кілька розрядів, а саме власне зворотні, взаємно-зворотні, загально-зворотні, непрямо-зворотні, активно-безоб'єктні, пасивно-якісні.

Категорія способу – це категорія, що виражає відношення дії до дійсності, значення можливості, необхідності, бажаності та інших умов для реалізації дії.

На сьогоднішній день в нашій мові цю граматичну категорію поділять на дійсний, умовний і наказовий способи.

Дійсний спосіб виражає реальну дію, яка відбувалася колись, відбувається чи колись відбудеться, таким чином стверджуючи існування цієї дії. Тобто, дійсному способу дієслова властиві всі часи в українській мові, і саме цим він і відрізняється від інших двох.

Умовний спосіб – це спосіб, який виражає можливу або бажану дію, тобто дію, яка не є реальною і не можливо довести її існування. Це лише наші сподівання, надії або здогадки. Цей спосіб не має форм часу і утворюється за допомогою часточки б (би).

Наказовий спосіб виражає дію через спонукання, наказ, прохання, заклику тощо. Наприклад, *не прогулюйте уроки, бо це погано вплине на вашу успішність в школі!* Часто в кінці речення з наказовим способом ставиться знак оклику, що додати словам більше сили та впливу. Цей спосіб твориться за допомогою теперішнього та майбутнього часів. [2, 439 с.; 4, 429 с.]

Категорія особи – це категорія, що виражає відношення дії до суб'єкта з погляду того, хто говорить. В цій категорії дієслова поділяються на особові та неособові. В свою чергу до неособових форм дієслів відносять інфінітив, дієприкметник і дієприслівник. А до особові дієслова поділяються на першу, другу та третю особи. Також виділяють ще окрему форму, а саме безособові дієслова, що означають дію або стан, проте не пов'язані з будь-якою особою.

Категорія числа – це категорія, яка вказує на те, що дія виконувалася, виконується або буде виконуватися однією чи кількома особами. Виділяють форму однини та множини. [5, 158 с.]

Категорія роду – це категорія, що властива лише дієсловам минулого часу, умовного способу (частка б/би) і дієприкметникам. До речі, важливо пам'ятати, що рід ми можемо визначити тільки у формах однини.

Ще однією важливою властивістю дієслова є наявність чотирьох граматичних форм, а саме інфінітив, особові форми, дієприкметник, дієприслівник.

Особовими формами є дієслова теперішнього і минулого часів, умовного та наказового способів, які поділяються на першу, другу і третю особу, як вже було зазначено вище.

Дієприкметником називають форму дієслова, що виражає ознаку предмета, пов'язану з дією чи станом цього предмету. Наприклад: *вишита сорочка, прочитаний лист, квітуча вишня*. Дієприкметники поділяються на активні та пасивні, теперішнього і минулого часу, недоконаного і доконаного виду. Ця форма дієслова має ознаки прикметника і дієслова.

Дієприслівник в свою чергу поєднує в собі прислівник і дієслово. Це незмінна форма дієслова, що виражає додаткову дію, супроводжуючи основну і пояснюючи основне дієслово (присудок). До прикладу, ми можемо спостерігати вживання цієї

форму в пояснювальному реченні вище. Слова *супроводжуючи, пояснюючи* є дієприслівниками.

За способом утворенням ця форма дієслова поділяється на дієприслівник доконаного (використовується минулий час) і недоконаного виду (використовується теперішній час).

Слід зазначити, що в реченні дієприкметник виступає означенням, а дієприслівник – обставиною.

Але найбільш важливою залишається така форма дієслова як інфінітив, адже саме вона є основною і первинною формою. Це дієслівна форма, яка означає дію не виражаючи способу, особи, числа, роду, часу.

Інфінітив або неозначену форму дієслова можна назвати вихідною формою дієслова, адже вона дає початок для змінення та використання дієслова у різних категоріях та формах за допомогою різних закінчень. Інфінітив відповідає на питання «що робити» і використовується тоді, коли треба назвати дію або стан предмета як процесу, не вказуючи особу, час та інше.

Він твориться за допомогою суфікса -ти, -ть і може виступати в ролі будь-якого члена речення. [14; 2 439 с.]

Отже, в українській мові дієслово грає важливу роль та має різноманітні особливості, тому щоб зрозуміти відмінні та спільні ознаки з дієсловом в корейській мові, розглянемо наступний пункт роботи.

1.3 Характеристика дієслова в корейській мові

У корейській мові дієслово відіграє важливу роль і є чи не однією з найголовніших частин мови.

Треба пам'ятати, що коли ми будуємо речення, то дієслово або прикметник завжди має закінчувати речення. Ми звичайно можемо використовувати й інші дієслова/прикметники в реченні з урахуванням різних граматичних конструкцій, але закінчуватися речення завжди саме чимось з них.

І з цього правила виступає одне досить цікаве питання: а що робити, якщо в реченні, яке ми хочемо висловити відсутні ці частина речення? Наприклад, *я студент*. У цьому є лише займенник та іменник, тому що робити в такому випадку? Тут і проявляється одна з найважливіших синтаксичних функцій дієслова. За допомогою певних закінчень, а саме *이다* (вживатиметься в різних формах в залежності від стилю мовлення, граматичних конструкцій тощо), можна перетворити іменник на дієслово, тому структура речення залишатиметься правильно.

Наприклад, речення:

- *저는 학생입니다* – Я учень (в офіційно-ввічливому стилі).
- *내 가장 친한 친구는 아주 예쁜 여자예요.* – Моя найкраща подруга дуже гарна дівчина (в неофіційно-ввічливому стилі).

Можна перетворити іменник на дієслово не лише за допомогою закінчення *이다*, але і за допомогою додавання одного з найпоширеніших дієслів в корейській мові - *하다* до іменника. Наприклад, якщо до іменника *사랑* (любов) приєднати *하다*, що означає «робити», то утвориться дія *사랑하다* – любити. І таких слів є безліч, адже це один з найпростіших методів утворення дієслів за допомогою іменника. [9, 181 с.]

Звичайно в реченні і надалі можна використовувати їх як два окремих слова, як от *공부하다*, що означає «навчатися» і є дієсловом. Але якщо їх роз'єднати, то ми отримаємо іменник *공부* (навчання) і дієслово *하다* (робити), і в реченні можемо записати так:

- *목요일에 영어 학교에서 공부를 해요.* – В четвер я навчаюся в школі англійської мови.

В корейській мові також має існування така форма дієслова як дієприкметник. Він не змінюється за ні за числами, ні за відмінками, але утворюється за допомогою закінчення *는* в теперішньому часі (*지금 보는 영화를 좋아요.* – Мені подобається фільм, який я зараз дивлюся); *은/ㄴ* в минулому часі (*어제 본 영화를 좋았어요.* – Мені сподобався фільм, який я дивилася вчора); *을/ㄹ* – в майбутньому часі (*내일 볼 영화가 마음에 들었으면 좋겠어요.* – Я сподіваюся, мені сподобається фільм, який я буду дивитися завтра). [7, 352 с.]

Як і в українській мові, корейське дієслово має форму інфінітива, якому властиве закінчення 다. Наприклад, такі слова:

먹다 – їсти;

떨다 – тремтіти;

막다 – блокувати, загороджувати, перекривати;

잊어버리다 – забувати;

남기다 – залишати;

가다 – іти;

Якщо говорити про граматичні категорії, то вони присутні у мові нашого дослідження також, проте мають певні відмінності від нашої рідної мови.

Як вже було зазначено раніше, українському дієслову властиві такі граматичні категорії, як категорія часу, стану, виду, способу, перехідності/неперехідності, особи, числа та роду.

А от в корейській мові наявні такі категорії, як категорія способу дії, стану, часу, комунікативної цілеспрямованості, соціальної орієнтації, видові та аспектуальні форми дієслова.

Категорія способу дії - це категорія, що виражає відношення дії до дійсності, значення можливості, необхідності, бажаності та інших умов для реалізації дії. Вона поділяється на дійсний, умовний (потенційний) та ретроспективний спосіб.

Дійсний спосіб виражає реальну дію, яка відбувалася, відбуватиметься або відбувається прямо зараз, таким чином стверджуючи її існування. Цей спосіб можна використовувати з будь-яким часом.

Умовний або потенційний спосіб – це спосіб, що виражає можливість та потенційність здійснення якоїсь дії. Тобто вона не має повної гарантії на здійснення, але мовець проявляє припущення виконання дії. Зазвичай, щоб застосувати цю категорію дієслова, використовують граматичну конструкцію «(으)ㄴ걸요», що виражає наше припущення. Наприклад:

- 퇴근시간이라서 길이 많이 막힐걸요. – Зараз пік, коли люди повертають додому з роботи, тому напевно, на дорогах будуть затори.

Ретроспективний спосіб – це спосіб, що виражає зв’язок між подіями, що відбулися в минулому і виражає достовірність цієї інформації через певний результат в теперішньому часі. Наприклад:

- 돈을 열심히 모으더니 집을 샀구나! - Я старанно збирала гроші, і зараз купила будинок.

У цьому реченні видно зв’язок між дією, яка відбувалася в минулому і має певні результати в теперішньому часі. Тобто через результат або наслідки, ми можемо довести достовірність цієї події. Зазвичай цей спосіб використовують з такими граматичними конструкціями, як «더니, 던» тощо.

Категорія стану - це категорія дієслова, що виражає відношення дії до суб’єкта і об’єкта. Цю категорію поділяють на 3 стани, а саме активний, пасивний та каузативний.

Активний стан дієслова означає, що головну роль в реченні виконує суб’єкт і впливає на об’єкт. Наприклад:

- 여동생이 영어 책을 읽었어요. – Моя молодша сестра прочитала англійську книжку (моя сестра і є суб’єктом, що виконує основну роль і впливає на об’єкт, тобто книжку).

Пасивний стан навпаки означає, що головну роль виконує об’єкт, який у реченні виступає підметом, а суб’єкт навпаки – роль додатка. Наприклад:

- 영어 책이 여동생에게 읽혔어요. – Книжка була прочитана моєю молодшою сестрою.

Переклад може залишитися таким самим, як і в прикладі наведеному до активного стану дієслова. Проте є одна важлива ознака, яка відрізнятиме ці два речення, а саме побудова речення і дієслова. Тому що в корейській мові дієслова пасивного стану будуються за допомогою суфіксів 이/히/리/기, що додаються до основи дієслова. Наприклад, 보이다 (виднітися) або 먹히다 (бути з’їденим).

Пасивний стан може виражатися не лише через суфікси, але і через певні граматичні конструкції, як от «아/어지다» або «-게 되다».

Каузативний стан дієслова – це стан, коли дія в реченні виконується якимось допоміжним суб'єктом, а основний суб'єкт не є виконавцем, а лише спонукає до дії.

Наприклад:

- *내가 언니에게 사진을 보여 줬어요.* – Я показав фото своїй сестрі.

Проте в цьому реченні основну дію буде виконувати сестра, адже саме вона дивитися на фото, а я лише спонукатиму її до дії тим, що покажу фото. У цьому і проявлятиметься каузативний стан дієслів.

А утворюватимуться вони за допомогою додавання суфіксів *이/히/리/기/우* до дієслів.

Каузативний та пасивний стани є досить схожими в побудові та формулюванні, але важливо знати про їх відмінність.

Категорія комунікативної цілеспрямованості – це сукупність мовленнєвих форм і виразів, які використовуються для передачі інформації з метою досягнення певної комунікативної мети. Ця категорія має різні мовні засоби, такі як слова, фрази, інтонацію, жести та інші елементи мовленнєвого процесу для того, щоб використовувати їх в певних комунікаційних ситуаціях.

Так як в корейській мові речення завжди має закінчуватися присудком, то ця категорія просто додає до дієслів певні закінчення, які допоможуть слухачу правильно зрозуміти наміри мовця.

Наприклад, звертання використовуються для вираження поваги або близькості до співрозмовника, питання - для отримання інформації, а привітання - для вираження доброзичливості та привітності.

Виділяють чотири форми дієслів у цій категорії, а саме розповідні, питальні, закличні, спонукальні форми. Наприклад:

- *제니 씨가 음악을 듣는 것을 좋아합니까?* – Дженні подобається слухати музику?

Через закінчення *니까*, що додали до дієслова в кінці ми сформуваємо питання і тим самим дали слухачу зрозуміти, що ми щось запитуємо в нього. Або речення:

- *여기서 시끄러운 음악을 듣지 마세요.* – Не слухайте тут голосно музику, будь ласка.

Через закінчення *지 마세요* ми ввічливо можемо донести до співрозмовника інформацію, що краще голосно музику не слухати.

Розуміння категорії комунікативної цілеспрямованості допомагає розуміти тонкості мовленнєвого процесу в корейській мові та ефективно спілкуватися з носіями цієї мови. [8 445 с.; 9 181 с.]

Категорія соціальної орієнтації відображає соціальні відносини та ієрархію в корейському суспільстві. Виражається вона через певні рівні ввічливості при мовленні, які існують в Кореї.

За статтею Ю. Д. Скрипник, що досліджувала рівні ввічливості в корейській мові за допомогою робіт відомих лінгвістів можна зрозуміти, що на сьогоднішній день виокремлюють два основні стилі ввічливості – формальний та неформальний, які в свою чергу поділяються на чотири та два рівні. [6, с. 149-153]

Найбільш вживаними є офіційно-ввічливий, неофіційно-ввічливий, неофіційний (фамільярний) та неофіційно-фамільярний (літературний) стилі.

Офіційно-ввічливий стиль, що використовується при розмові з незнайомими, старшими за посадою, статусом людьми, на офіційних зустрічах, виступах, у відносинах замовника та клієнта. Це найвищий за ввічливістю стиль, який утворюється за допомогою закінчень *니다/습니다*.

Неофіційно-ввічливий стиль є найпоширенішим і його найчастіше використовують в розмові. Його можна використовувати з незнайомими або малознайомими людьми, як і з керівництвом, так і з колегами, в повсякденному житті тощо. Якщо коротко, то з людьми, з якими ви ще не перейшли на ти. Утворюється він за допомогою закінчень *아/어/여요*. Але важливо пам'ятати про правило голосних, а саме, якщо основа закінчується на *ㅏ/ㅑ*, то використовуємо *아요*. У всіх інших випадках використовуємо *어요*. А якщо закінчується на *ㅓ*, то додаємо *어요*.

Неофіційний (фамільярний) стиль – використовується лише з близькими людьми, тобто друзями, сім'єю тощо. А також з тими, хто менше вас за віком. Тобто з усіма до кого ви звертаєтесь на ти. Твориться він абсолютно так само як неофіційно-ввічливий, єдиною відмінністю є те, що закінчення *요* прибирається.

Літературний стиль або його ще називають офіційно-фамільярний – це простий розмовний стиль, який використовується в письмовій мові або коли розповідь введеться від третьої особи. Твориться за допомогою закінчень ㄴ다/다.

Якщо ви хочете виразитися та звернутися до особи більш ввічливо використовують гонорофічний суфікс ㅅ], що додають до дієслова. [6, с. 149-153]

Видові і аспектуальні форми дієслова — це ряд форм, які служать для вираження співзначень, які можуть бути семантично співвіднесені з категорією виду і аспекту.

Видові форми поділяються на тривалий, бажаний, багатократний, граничний та доконаний вид попередньої дії.

Аспектуальні поділяються на форми аспекту результативності, тривалості, цілеспрямованості, інтенсивності дії та аспекту випробувальної дії. [8, 445 с.]

Отже, в корейській мові дієслово є однією з найважливіших частин мови та відіграє важливу роль в побудові речення, що допомагають нам висловлювати свої думки.

1.4 Характеристика дієслова в англійській мові

Дієслово в англійській мові - це частина мови, що виражає дію, стан або подію. Це одна з найважливіших частин мови, яка в реченнях виконує роль дієслівного присудка або є частиною складового іменного присудка. Саме завдяки дієслову ми дізнаємося про початок, продовження, закінчення дії або стан предмета.

Як і в українській та корейській мовах, англійське дієслово також має свої певні граматичні форми, види, категорії та особливості, які характеризують його.

Варто почати з того, що в англійській мові дієслова поділяються на особові (finite) та безособові (non-finite) дієслова. Першим властиві всі граматичні категорії на відміну від других. Також важливо пам'ятати, що дієслово поділяються на правильні та неправильні (regular and irregular).

Як було зазначено раніше, англійському дієслову властиві певні граматичні категорії, а саме число, особа, час, стан, спосіб, вид. [5, 158 с.]

Категорія виду вказує на результативність, тривалість, завершеність/незавершеність, миттєвість дії. Проте ця категорія має певну складність у своєму існуванні, адже повноцінну наявність цієї категорії багато вчених досі заперечують і вважають, що вона не може існувати самостійно та приписують залежність до категорії часу.

В англійській мові вид розуміється як категорія, що передає спосіб, характер протікання дії в часі. Хоч і існують розбіжності думок про існування цієї категорії, на сьогодні граматичну категорію виду поділяють на загальний вид та тривалий вид дієслова.

Загальний вид позначає сам факт здійснення дії та в теперішньому часі утворюється за допомогою закінчення -(e)s, в минулому часі – закінчення -ed, або формами з чергуванням голосних типу, в майбутньому часі – shall (will) +V.

Тривалий вид позначає тривалість дії та представлений дієсловом to be у формі відповідного часу і формою -ing, наприклад: *I am drinking*.

Категорія стану – це граматична категорія, що виражає відношення дії до її суб'єкта та об'єкта. Виділяють два стани, а саме активний та пасивний.

Активний стан дієслова означає, що головну роль в реченні виконує суб'єкт і впливає на об'єкт. Наприклад: *Jane bakes a bread*.

Пасивний стан навпаки позначає, що головну роль в реченні виконує об'єкт над яким проводиться дія. Наприклад: *A bread is baked (by Jane)*. Пасивний стан дієслова твориться наступним чином: об'єкт, над яким виконується дія + be + дієприкметник минулого часу або закінчення -ed, якщо дієслово правильне.

До речі, на відмінну від української мови, в англійській підметом пасивної конструкції може бути, крім додатка прямого також і непрямий, і навіть прийменниковий додаток відповідної активної конструкції: *They offered him an interesting job. - He was offered an interesting job.*

Категорія особи – це граматична категорія дієслова, що виражає відношення предмета (дії, якості, процесу) до особи, яка говорить. Розрізняють три граматичні особи – першу, другу і третю.

Ця категорія найбільше виражається в теперішньому часі у 3 особі, тому що до дієслів додається закінчення -(e)s та дієслово to be. У минулому часі ця категорія практично не виражається, лише з дієсловом to be. У майбутньому часі виражається лише за допомогою допоміжних слів shall/will, але на сьогоднішній день will практично витіснила shall. У формах множини категорія особи не виражається.

Категорія числа показує чи пов'язана дія з одним виконавцем чи кількома. В англійській мові ця категорія найбільш виражається у теперішньому та минулому часі за допомогою дієслова to be. Тобто is/was в однині, are/were у множині. Також дієслова третьої особи в однині з закінченнями -(es)s.

Взагалі, категорія числа досить сильно поєднується з категорією особи.

Категорія способу – це категорія, що виражає відношення дії до дійсності, значення можливості, необхідності, бажаності та інших умов для реалізації дії. В англійській мові ця категорія є досить спірною, адже у дослідників існують певні розбіжності про кількість способів в англійській мові. Просте є три до яких схиляється більшість, а саме дійсний, умовний та наказовий спосіб.

Дійсний спосіб виражає реальну дію, яка відбувалася колись, відбувається чи колись відбудеться, таким чином стверджуючи існування цієї дії.

Умовний спосіб – це спосіб, який виражає можливу або бажану дію, тобто дію, яка не є реальною і не можливо довести її існування. Цей спосіб збігається за формою з Future-in-the-Past і з модальними дієсловами would/could плюс інфінітив.

Наказовий спосіб висловлює волю того, хто говорить, прохання, наказ або спонукає до дії. В англійській мові форма наказового способу тільки одна: *Come! Go!* Заперечний та емпатичний варіанти цієї форми утворюються за допомогою дієслова do, допоміжного і підсилювального (одночасно) відповідно: *Do not come! Do come!*

Щодо основних граматичних форм дієслова (non-finite), то всього їх є три, а саме інфінітив, герундій та дієприкметник.

Інфінітив (Infinitive) або неозначена форма – це початкова форма дієслова. Вона називає дію, процес, не виражаючи їхнього відношення до особи, числа, часу й способу. Характерною ознакою інфінітивної форми є частка to, однак інколи в

реченні деякі слова її не потребують, а саме з модальними дієсловами, дієсловами почуттів, з *let* та конструкцією *do + V*, яка використовується для посилення.

Герундій – це неособова форма дієслова, яка, як і інфінітив, поєднує властивості дієслова з властивостями іменника та називає дію. Він утворюється за допомогою додавання закінчення *-ing* до дієслова. Герундій має дві форми в активному стані (Indefinite та Perfect Gerund Active) та дві форми пасивного стану (Indefinite та Perfect Gerund Passive).

Дієприкметник – це неособова дієслівна форма, яка поєднує в собі ознаки дієслова, прикметника, а в англійській мові ще і прислівника. Розрізняють дієприкметник теперішнього та минулого часу.

Дієприкметник теперішнього часу (Present Participle або Participle I) має дві видові форми в активному та пасивному станах. Він утворюється за допомогою додавання закінчення *-ing* до основи смислових дієслів або до допоміжних дієслів *to be*, *to have*, що вживаються з формою Participle II, якщо цього потребує форма дієприкметника.

Дієприкметник минулого часу (Past Participle або Participle II) має тільки одну форму, а також не поділяється на активний та пасивний стани.

Дієприкметник минулого часу для правильних дієслів утворюється додаванням закінчення *-ed*. Для неправильних дієслів використовується третя форма дієслова з таблиці неправильних дієслів. [5, 158 с.; 11, 512 с.]

Також дієслова можуть за своїм значенням та функцією в реченні поділятися на смислові (дієслова, мають самостійне значення і в реченні виконують роль присудка), допоміжні (дієслова, не мають самостійного значення, а виконують лише допоміжну функцію, щоб утворити запитальні, заперечні речення та складні дієслівні форми), дієслова-зв'язки (дієслова, що призначені для утворення складного присудка, частиною якого є іменник, прикметник або дієприкметник) та модальні (дієслова, що вживаються разом зі смисловим дієсловом, оскільки вони вказують на можливість (*can*, *may*), вірогідність (*might*), необхідність (*must*, *need to*), бажаність (*should*, *ought to*) виконання дії, що виражена смисловим дієсловом) дієслова.

Отже, в англійській мові дієслово відіграє не менш важливу роль, ніж в двох попередніх та має свої особливі граматичні властивості.

Висновки до розділу 1

Таким чином, можна зробити висновок, що в кожній з досліджених мов дієслово відіграє важливу роль в реченні та займає одну з провідних позицій серед усіх інших частин мови. І в корейській, і в англійській, і українській мовах дієслова мають свої унікальні характеристики, проте кожному властиві певні граматичні форми та граматичні категорії, які є досить схожими. Наприклад всім трьом мовам властиві категорії часу, способу, стану та виду. Якщо говорити про відмінності, то корейська має дві специфічні категорії, що не характерні іншим двом, а саме категорія комунікативної цілеспрямованості та категорія соціальної орієнтації. Вони властиві їй через культурні особливості країни та менталітет народу. А в українській мові наявна категорія роду на відміну від інших двох.

Також ми можемо зрозуміти, що всім трьом мовам властиві такі дієслівні форми, як інфінітив та дієприкметник. Англійська мова виділяється формою герундія. Загалом, ми розібралися в основному понятті дієслова як частини мови, дізналися основні його властивості в кожній з трьох досліджуваних мов і змогли визначити між ними спільне та відмінне в загальній характеристиці цієї частини мови.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ КАТЕГОРІЇ ЧАСУ ДІЄСЛІВ У КОРЕЙСЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ. ЇХ ПОРІВНЯННЯ

2.1 Категорія часу дієслова української мови

У попередньому розділі ми розглянули загальну характеристику дієслова в трьох досліджуваних мовах, проте не згадали про дуже важливу граматичну категорію, а саме категорію часу, тому зараз ми дізнаємося про її особливості та порівняємо її вживання в українській, корейській та англійській мовах. І розпочнемо з української.

Тож, категорія часу дієслова – це граматична категорія, що виражає відношення дії до моменту мовлення та вказує на одночасність, передування чи наступність події. Вона слугує для часової локалізації події або стану, про які йдеться у реченні.

Ця категорія досить тісно пов'язана з категорією виду, тому що всі слова теперішнього часу мають значення недоконаного виду, а слова майбутнього та минулого можуть мати і доконаний, і недоконаний вид, з категорією способу, адже вона притаманна дієсловам лише дійсного способу, з категорією особи, бо вона використовується лише дієсловом теперішнього і майбутнього часу, з категорією роду, яка властива лише дієсловом минулого часу.

Українська мова налічує чотири часи, а саме теперішній, минулий, майбутній та давноминулий. Кожна з цих часових форм має свої функції та особливості.

Теперішній час – це час, що позначає дію, процес або стан, що відбувається в момент мовлення або збігається з моментом повідомлення про неї.

Форми теперішнього часу утворюються від основи дієслів недоконаного виду. У цих формах виражається значення дійсного способу, часу, особи і числа. Відповідно до належності дієслова до I або II дієвідміни використовуються такі закінчення:

- I дієвідміна – 1 особа однини -у (-ю) (співаю), 2 особа однини -еш (-еш) (співаєш), 3 особа однини -е (-є) (співає); 1 особа множини -емо (-ємо)

(співаємо), 2 особа множини -ете (-єте) (співаєте), 3 особа множини -уть (-ють) (співають);

- II дієвідміна – 1 особа однини -у (-ю) (сиджу), 2 особа однини -иш (-їш) (сидиш), 3 особа однини -ить (-їть) (сидить); 1 особа множини -имо (-їмо)/-им (-їм) (сидимо), 2 особа множини -ите (-їте) (сидите), 3 особа множини -ать (-ять) (сидять).

Дієслова теперішнього часу поділяють на актуальні та неактуальні. Актуальні виражають дію, що збігається з моментом мовлення про неї. Наприклад, *зараз я вчу корейські слова, тому що скоро екзамени*. Неактуальні виражають дію або стан, які не мають часових обмежень та є постійними або тривалими. Наприклад, *вода замерзає, якщо температури досягає нуля та нижче*. Цей факт є загальновідомим і відбувається постійно та ніяк не зміниться. Або речення, *я прокидаюся о сьомій ранку в будні дні та іду до школи*. Це не є дією, яка відбувається в даний момент, проте вона є регулярною у вашому житті.

Однією з особливостей дієслів теперішнього часу в українській мові є вживання форм теперішнього часу з відносним значенням для позначення дій в минулому (звичайно в підрядних додаткових реченнях): "Дорогою люди дивувалися, що Панас несе в школу сина." (Стельмах)

Минулий час позначає дію, що відбувається або відбулася до моменту мовлення. Форми минулого часу утворюються від основи інфінітива за допомогою суфіксів -в- в чоловічому роді (співав), -л- у формі жіночого (співала) та середнього (співало) роду й у множині (співали). Також, якщо дієслова в чоловічому роді закінчуються на приголосний, то форма минулого часу може не мати суфікса (бігти – біг). Слід зазначити, що дієслова з суфіксом – ну-, що виражають тривалу недоконану дію, тому при творенні у минулому часі мають паралельні форми. Наприклад: мерзнути – мерз, мерзнув. А дієслова, які виражають раптову чи одноразову дію, мають одну форму: крикнути – крикнув.

В українській мові виділяють три значення минулого часу:

- імперфектне (дію представлено як процес, що відбувався, але не був завершений в минулому). Наприклад: *дівчина співала пісню для мами.*
- перфектне (дію представлено як процес, що завершився в минулому і має результат, пов'язаний з теперішнім часом). Наприклад: *бабуся посіяла город.*
- аористичне (представляє дію як процес в минулому, що завершився, але результат якого не пов'язаний з теперішнім). Наприклад: *я випила склянку води.*

Давноминулий – це час дієслова, що позначає дію, що відбулася перед початком іншої минулої дії. Зазвичай він утворюється за допомогою допоміжного дієслова «бути», яке також має форму минулого часу. Наприклад: *Спершу був криком напустився на них, але вгамували його одразу (А. Головка).* Або речення: *я був пішов на базар вранці, а повернувся лише після обіду.*

Майбутній час позначає дію, яка буде відбуватися після початку мовлення. В українській мові дієслова майбутнього часу поділяються на дієслова доконаного та недоконаного виду, який в свою чергу розділяється на дієслова аналітичні та синтетичні.

Дієслова доконаного майбутньому часу виражають дії, які стануть завершеними у майбутньому на момент висловлення. Цей час використовується для вираження дій, які повинні відбутися до певного моменту в майбутньому і утворюється він за допомогою тих самих закінчень, що і теперішній час (танцюю – затанцюю, співаю – заспіваю). Наприклад: *я заспіваю тобі вночі колискову або коли я прийду додому, то спочатку поїм, а потім зроблю домашнє завдання, адже скоро екзамени.*

Аналітичні дієслова майбутнього часу утворюються додаванням до інфінітива допоміжного дієслова «бути» в особових формах (буду співати, будемо вчити, будуть танцювати). Наприклад: *я буду брати участь у змаганні, тому що маю найкращі результати серед учнів школи.*

Синтетичні дієслова майбутнього часу також утворюються способом додавання до основи інфінітива, але не за допомогою дієслова «бути», а додаванням суфікса -м- та особових закінчень (співатиму, співатимуть, співатимемо). *Наприклад, завтра*

вони співатимуть нову пісню, яку написали нещодавно. [3, 437 с.; 2, 439 с.; 5, 158 с.; 14]

Отже, ми розглянули детальніше категорію часу дієслів в українській мові, розібралися в значенні часів, які використовують та на прикладах показали застосування всіх часів. Також розглянули способи творення дієслів у теперішньому, майбутньому, минулому та давноминулому часах.

2.2 Категорія часу дієслова корейської мови

Значення часу в корейській мові є таким самим як і в українській, тобто це категорія, що виражає відношення дії до моменту мовлення та вказує на одночасність, передування чи наступність події. Вона слугує для часової локалізації події або стану, про які йдеться у реченні.

Подібно українській мові, категорія часу в корейській мові досить тісно пов'язана з категорією виду та способу. У корейській мові виділяють 6 часів, а саме теперішній, майбутній, минулий, давноминулий, припущений минулий та припущений давноминулий.

Теперішній – це час, що позначає дію, процес або стан, що відбувається в момент мовлення або збігається з моментом повідомлення про неї. Він в свою чергу має такі часові форми, як власне теперішній або інклюзивний, ексклюзивний, футуральний, розповідний часи.

Власне теперішній або інклюзивний виражає дію, що відбувається в момент мовлення. Він утворюється за допомогою використання дієслова у формі інфінітиву або ж відповідній формі ввічливого закінчення. Тобто, якщо ми хочемо створити дієслово в теперішньому часі, ми просто ставимо його в той стиль ввічливості, який нам потрібно і все. Додатково нічого немає. Наприклад: *제 언니는 숙제를 합니다.* – Моя старша сестра робить домашнє завдання. *나는 방을 청소해요.* – Я прибираю кімнату.

Дієслово *합니다* було використано в офіційно-ввічливому стилі, а *청소해요* – в неофіційно-ввічливому. [9, 181 с.]

Проте в корейській мові є граматична конструкція на позначення тривалості дії, а саме -고 있다, яка виражає дію, що відбувається в даний момент мовлення. Наприклад: 나는 지금 남자 친구를 위해 저녁을 요리하고 있어요. – Зараз я готую вечерю для свого хлопця.

Ця конструкція відповідає Present Continuous в англійській мові. А загалом інклюзивний теперішній час є аналогом актуального теперішнього часу в українській мові. [13]

Ексклюзивний теперішній час виключає момент мовлення з часового діапазону дії та в загальному позначає дію, яка відбувається регулярно або якийсь певний факт. Наприклад: 매주 수요일과 토요일에 나는 바나나 팬케이크를 요리해요. – Кожну середу та суботу я готую бананові млинці.

Футуральний теперішній час виражає дію або факт, здійснення якого очікується або передбачається. Речення з таким часом досить часто утворюють за допомогою граматичної конструкції -(으)면, яка виражає умовність. Наприклад: 감기에 걸리면 차를 마셔요. – Якщо з'являється простуда, то буду пити чай. 깨진 거울을 들여다보면 나쁜 일이 생긴다. – Якщо дивитися в розбите дзеркало, то станеться щось погане.

Розповідний теперішній час - характеризує дію або факт, що мав місце в минулому. Використовуємо цей час не в окремих висловлюваннях, а в розповіді, зазвичай на тлі форм минулого часу: Наприклад: 어렸을 때부터 판타지 영화를 보는 것을 좋아한다. – З дитинства я люблю дивитися фантастичні фільми.

Майбутній час – це час, що позначає дію, яка буде відбуватися після початку мовлення. в корейській мові він поділяється на власне майбутній, презентний-гіпотетичний та претиричний-гіпотетичний. Утворюється він за допомогою граматичних конструкцій ㄴ 것이다 або -겠-, які додаються до дієслів. Наприклад: 여동생은 키예프 대학에 입학할 거예요. – Моя молодша сестра вступатиме до київського університету. 나는 파리에 가겠어요. – я поїду в Париж.

Власне майбутній теперішній час виражає певну дію в майбутньому, що відноситься до першої або другої особи. Наприклад: 나는 다음 달에 갤러리에 갈 거예요. – Наступного місяця я піду в галерею.

Презентне-гіпотетичний майбутній час позначає припущену дію у теперішньому часі, але відносить дію до майбутнього часу. Наприклад: *내 친구와 나는 한 시간 후에 함께 미국으로 비행하겠어요.* – За годину ми з другом летимо в Америку.

Претеритне-гіпотетичний майбутній — позначає припущену дію у минулому часі. Наприклад: *어떻게 했으면 좋겠어요?* – І як краще вчинити?

Минулий час позначає дію, що відбувається або відбулася до моменту мовлення. Виділяють три форми минулого часу: власне минулий, минулий результативний та розширений минулий. Утворюють дієслова минулого часу за допомогою додавання суфіксів -았/었/였 до дієслова. Наприклад: *가다* – *갔다*, *춥다* – *춸다*.

Власне минулий виражає дію, що відбувається до моменту мовлення. Тобто цей час дає нам знати, що дія мала місце в минулому. Наприклад: *나는 어제 새로운 핸드폰을 샀어요.* – Вчора я купила новий телефон.

Минулий результативний час виражає дію, що відбувалася в минулому, але ми можемо бачити результат цієї дії в теперішньому часі. Наприклад: *제니가 실수로 주스를 쏟아서 옷이 더러워요.* – Дженні випадково розлила сік, тому її одяг брудний.

За цим прикладом ми можемо побачити, що Дженні розлила сік в минулому, але факт того, що в неї тепер брудний одяг ми можемо спостерігати в теперішньому часі. Цей вид минулого часу в корейській мові можна порівняти з Present Perfect в англійській мові.

Розширений минулий час виражає позачасове значення і включає момент дії, позначає стан, в якому знаходиться суб'єкт в момент дії. Наприклад: *공포 영화 보기 때문에 너무 무서웠어요.* – Через перегляд фільму жахів, було дуже страшно.

Давноминулий час - це час дієслова, що позначає дію, що відбулася перед початком іншої минулої дії або дію, яка відбувалася дуже давно. В корейській мові він утворюється додаванням до дієслова суфіксів *았/었/였*, як от *가다* – *갔었어요*, *마시다* – *마셨었어요*. Наприклад речення: *지영 씨는 고등학교 때 프랑스 말을 배웠었어요.* – Джійон вивчила французьку мову в середній школі.

Ця дія відбувалася давно і завершилася в минулому. В українській мові також присутній давноминулий час. А в англійській мові він має схожість до Past Perfect.

Припущений минулий час виражає гіпотетичну дію, що завершилася в минулому. Утворюється він за допомогою суфіксів *았/였*, що мають ознаку минулого часу та суфікса *겠*, що має ознаки майбутнього часу, тобто припущення. Наприклад: *그럼, 시험을 완벽하게 봤겠어요.* – Мабуть, ти склав тест на відмінно.

Припущений давноминулий також виражає гіпотетичну дію, що завершилася, але уже в більш далекому минулому. Утворюється за допомогою приєднання суфіксів *았/였*. Наприклад: *그녀는 어렸을 때 그림을 잘 배웠겠어요.* – Мабуть, вона навчилася так гарно малювати ще в дитинстві. [7, 352 с.; 8, 445 с. ; 9, 181 с.]

Отже детально розглянувши категорію часу дієслів в корейській мові, можна зробити висновки, що вона є досить різноманітною, адже має не тільки шість часів, а і підпункти в деяких з них.

2.3 Категорія часу дієслова англійської мови

Граматична категорія часу в англійській мові посідає неймовірно важливе значення в побудові речення, адже не знаючи всім особливостей цієї категорії дієслова, буде дуже складно правильно висловити свої думки та якимось комунікувати з людьми. Ця дієслівна категорія відповідає за вираження відношення дії до моменту мовлення та вказує на одночасність, передування чи наступність події. Вона слугує для часової локалізації події або стану, про які йдеться у реченні.

Час в англійській мові – це досить об'ємна та різноманітна категорія, адже всього ця мова налічує двадцять чотири часи. З них дванадцять активних, вісім пасивних та чотири, які підпадають під категорію під назвою Future-In-The-Past. Отже, уже можна зробити висновки, що дієслова часу в англійській мові досить тісно пов'язані з категорією стану. [5, 158 с.]

До перших основних та найбільш вживаних входять активні часи, а саме Present Tense, Past Tense та Future Tense з різними формами.

Present Simple (Простий теперішній) вказує на просту дію, яка відбувається зазвичай, регулярно та якщо дія або стан є загальновідомим фактом. Утворюється він

приєднанням до дієслова закінчення -(e)s, якщо дія виконується 3 особою. До всіх інших осіб дієслово просто використовується у формі інфінітива. Наприклад: *I wake up at 6 am every day.* – Я прокидаюся о шостій ранку кожного дня.

Present Continuous (Теперішній тривалий) позначає дію, яка відбувається на момент мовлення або тривала дія, що відбувається в момент теперішнього часу, однак не обов'язково в момент мовлення. Утворюється з використанням дієслова to be + основне дієслово + ing. Наприклад: *I am doing my homework now.* – Я роблю домашнє завдання зараз.

Present Perfect (Теперішній доконаний) виражає завершену дію в минулому, але яка має результат в теперішньому часі. Зазвичай, коли використовуємо цей час, то не зазначаємо момент виконання дії. Утворюється за такою схемою: have/has + якщо основне дієслово правильне, то + ed, а якщо ні, то третя форма неправильних дієслів. Наприклад: *I have just cooked a banana cheesecake.* – Я щойно приготувала банановий чізкейк.

Present Perfect Continuous (Теперішній доконаний тривалий) позначає дію, яка розпочалася в минулому і досі триває в теперішньому часі. Утворюється воно за такою схемою: have/has + been + основне дієслово + ing. Наприклад: *I have been cleaning my room for two hours.* – Я прибираю свою кімнату вже дві години.

Past Simple (Простий минулий) вказує на просту дію, що відбулася до моменту мовлення. Утворюється додаванням закінчення ed, якщо дієслово правильне, а якщо ні, то використовуємо другу форму неправильних дієслів. Наприклад: *I went to the hospital yesterday.* – Я ходила до лікарні вчора.

Past Continuous (Минулий тривалий) виражає дію, що відбувалася в минулому певний період часу, тобто була тривалою. Утворюється так само як і в теперішньому тривалому, тільки дієслово to be буде вживатися в минулому часі. Наприклад: *I was cleaning my room when mom called me.* – Я прибирала свою кімнату, коли мама подзвонила мені.

Past Perfect (Минулий доконаний) виражає дію, що розпочалася в минулому і завершилася до початку іншої дії в минулому. Утворюється по тій самій схемі як

теперішній доконаний, лише дієслово *have* зміниться на *had*. Наприклад: *I realized that I had forgotten my wallet at home.* – Я зрозуміла, що забула свій гаманець вдома.

Past Perfect Continuous (Минулий доконаний тривалий) виражає дію, що розпочалася в минулому, тривала певний період і завершилася до початку іншої дії в минулому. Утворюється так само як теперішній доконаний тривалий, тільки дієслово *have* змінюється на *had*. Наприклад: *I had been cleaning my room for two hours before my mom returned home.* – До того як мама повернулася додому, я прибирала свою кімнату протягом двох годин.

Future Simple (Майбутній простий) виражає дію, яка відбудеться після моменту мовлення. Він використовується для вираження припущень або здогадок про майбутні дії/події, для описання сподівань та обіцянок, а також виражає спонтанні рішення. Утворюється за допомогою додавання дієслова *will/shall* до форми інфінітива основного дієслова без частки *to*. Наприклад: *I hope she will pass her exam perfectly.* – Я сподіваюся, вона ідеально здасть свій екзамен.

Future Continuous (Майбутній тривалий) виражає дію, що буде відбуватися в конкретний, точно відомий момент після закінчення мовлення або для опису кількох тривалих дій, що відбуватимуться одночасно в майбутньому. Утворюється додаванням *will/shall be* та приєднанням до основного дієслова закінчення *-ing*. Наприклад: *They will be playing volleyball all day next Monday.* – Вони будуть грати у волейбол весь день наступного понеділка.

Future Perfect (Майбутній доконаний) виражає дію, що відбудеться після мовлення та завершиться в майбутньому до конкретного часу. Утворюється за такою схемою: *will/shall + have + основне дієслово + ed* (якщо дієслово правильне)/ друга форма дієслова (якщо неправильне). Наприклад: *I will have cleaned my room by the time you arrive.* – Я приберу свою кімнату до того, як ти прийдеш.

Future Perfect Continuous (Майбутній доконаний тривалий) позначає дію яка почалась і триває протягом деякого періоду часу до певного моменту в майбутньому. Утворюється додаванням дієслів *will/shall, have, been* та закінчення *-ing* до основного дієслова. Наприклад: *I will have been doing my workout for an hour when my friend arrive.* – Я позаймаюся годину, поки мій друг не приїде.

Усі вказані вище часи можна перетворити на пасивний стан, окрім часових груп Perfect Continuous та з часом Future Continuous.

Також варто згадати про Future-In-The-Past. Це категорія часу в англійській мові, що виражає дію, що розглядалася в минулому. Зазвичай ця форма використовується при непрямій мові, коли розповідають майбутні дії, плани або наміри, але сама розповідь відбувається в минулому часі. Наприклад: I hoped we would have finished our Korean project by Wednesday. – Я сподівалася, що ми закінчимо наш проект з корейської мови до середи. [10, 139 с.; 11, 512 с; 12, 224 с.]

Отже, розглянувши категорію часу дієслів в англійській мові, можна сказати, що вона надзвичайно різноманітна та налічує найбільше часових форм серед усіх трьох досліджуваних форм. Досить сильно взаємодіє з категорією стану та виду.

Висновки до 2 розділу

У практичному розділі нашого дослідження ми розібралися з основним поняттям категорії часу дієслів корейської, англійської та корейської мови та детальніше дізналися про особливості побудови та вживання таких дієслів.

Таким чином можна зробити висновки, що категорія часу відіграє важливу роль у трьох досліджуваних мовах, адже завдяки правильному використанні всіх часів з урахуванням усіх особливостей, ми отримуємо можливість вільно висловлювати наші думки та спілкуватися з іншими людьми.

Ми зрозуміли, що час – це дуже різноманітна та широка категорія, адже українська мова налічує чотири часи, корейська шість, а англійська цілих двадцять чотири. Ми виявили як схожі часи у всіх трьох мовах та їх окремі підпункти, як і відмінні.

Також ми виявили одну характерну рису у кожній досліджуваній мові, а саме тісний зв'язок категорії часу з категоріями виду та стану.

ВИСНОВОК

У нашій роботі була виконана спроба охарактеризувати таку граматичної категорії як час, довести важливість цієї категорії та порівняти її на прикладі трьох досліджуваних мовах, а саме в корейській, англійській та українській.

Поставивши перед собою певні завдання, ми намагалися розібратися в особливостях категорії часу дієслова на прикладі корейської, англійської і української мов, та зробити певні висновки з кожного аспекту.

Першою метою нашої роботи було дати загальне поняття дієслову в загальному мовознавстві та охарактеризувати цю частину мови в кожній досліджуваній мові, адже не розуміючи в повному обсязі, що таке дієслово і не розібравшись в його важливості, не можна в повній мірі вивчити ні одну мову світу та майже не можливо правильно граматично утворювати речення, а значить гарно подавати інформацію іншим.

На основі різних прочитаних джерел інформації, ми сформувавши загальну характеристику дієслову та зрозуміли, що це частина мови, яка позначає дію, стан чи ознаку та посідає друге місце по частоті використання та важливості, адже саме завдяки дієслову ми можемо описати і пояснити наші дії, які виконувалися колись, зараз чи будуть у майбутньому. За допомогою нього ми можемо розказати про події, які відбуваються навколо, виказати про майбутні наміри, рішення тощо. Ми дізналися, що дієслово є досить складною частиною мови через свою різноманітність стосовно граматичних категорій, форм та функцій.

Також ми надали досить детальну характеристику кожній дієслівній категорії, його формам та особливостям в кожній досліджуваній мові, щоб було легше їх порівнювати.

Таким чином, ми зрозуміли, що і корейська, і англійська, і українська мова мають категорію часу, способу, виду та стану. Корейська мова вирізняється від двох інших особливими категоріями соціальної орієнтації та категорією комунікативної спрямованості, які властиві їй через культурні особливості країни та менталітет. Українська та англійські мови мають спільними категорії особи та числа, які не

властиві корейській мові. А ще мова нашої країни відрізняється наявністю категорії роду. Також ми дізналися, що всім трьом мовам властиві дві основні форми дієслів, а саме інфінітив та дієприкметник.

Другою основною метою нашої роботи було дати загальну характеристику категорії часу дієслів корейської, англійської та української мов, а також визначити спільні та відмінні риси, розібратися в особливостях утворення дієслів у цій категорії та вживаннях у різних ситуаціях.

Розглядаючи граматичну категорію часу у трьох мовах, ми визначили, що час займає одну з провідних позицій, адже саме завдяки йому ми можемо правильно висловлювати думки з урахуванням різних ситуацій та правильно будувати речення, адже від використання часу залежить адекватність речення.

Кожна з досліджуваних мов має різну кількість часів у своєму арсеналі. Українська найменше, а саме чотири, корейська шість, англійська аж двадцять чотири. Усі мають по три основних часи – теперішній, минулий та майбутній. Корейська та українська мають спільний давноминулий час, а в англійській мові можна виділити Past Perfect, адже за характеристикою та ситуаціями, де його можна використовувати, він найбільше подібний до цих двох. Також в корейській мові присутня конструкція на позначення тривалості дії, що відбувається в момент мовлення, яка схожа за властивостями до англійського Present Continuous. І це конструкція -고 있다. А інклюзивний теперішній час в корейській мові є аналогом актуального теперішнього часу в українській мові.

Англійська мова характеризується великою кількістю різновидів часів, адже і минулий, і теперішній, і майбутній мають по чотири підпункти. Також варто врахувати окремий вид часу, а саме Future-In-The-Past та вісім часів пасивного стану.

Задля більш чіткого розуміння необхідним було розглянути деякі риси та ознаки, що є притаманні мові і які складають їх характеристику.

Завдяки цьому дослідженню ми змогли розібратися в основних поняттях дієслова, його граматичних аспектах, а найголовніше з поняттям часу, знайшли спільне та відмінне між трьома мовами, змогли збагатити розуміння специфіки вивчення інших мов методом порівняння.

АНОТАЦІЯ

언어는 우리가 서로 의사 소통하고 정보, 생각, 감정을 교환할 수 있는 기회가 있기 때문에 사람의 삶에서 매우 중요한 역할을 한다. 다른 언어를 배우면 다른 나라의 문화와 전통을 더 잘 이해할 수 있고, 사람들과 소통하고 사고력을 키울 수 있다.

언어를 배우는 과정은 상당히 길고 어렵습니다. 우리가 정기적으로 사용하지 않는 것은 빨리 잊혀지기 때문에 평생 동안 개선하고 연습해야 한다. 어떤 언어를 잘 구사하기 위해서는 문법 및 어휘 기능에 대한 완벽한 지식이 있어야 합니다. 이 지식이 없으면 생각을 올바르게 표현하거나 문장을 올바르게 구성할 수 없기 때문이다.

모든 언어의 문법은 반드시 언어의 특정 부분으로 구성되는 매우 복잡하고 많은 양의 정보다. 그리고 모든 언어에서 가장 중요한 부분 중 하나는 동사입니다. 덕분에 우리는 과거에 했던 행동, 현재 할 일 또는 미래에 할 일을 설명하고 설명할 수 있다. 그것의 도움으로 우리는 우리 주변에서 일어나는 사건에 대해 이야기하고 미래의 의도, 결정 등을 표현할 수 있다. 그렇지만 동사는 다양성과 고유한 문법 범주, 형식 및 다양한 상황에서의 사용으로 인해 언어의 가장 복잡한 부분 중 하나이기도 한다.

본 텍스트에서는 한국어, 영어, 우크라이나어 동사의 일반적인 특징을 분석하고 문법적 특징, 생성 방법 및 사용법을 비교했다. 특히 동사 시제의 범주에 가장 많은 관심을 기울였다.

본 연구의 주된 과제는 한국어, 우크라이나어, 영어에서 동사를 품사의 일부로 특성화하는 것이었다. 또한 시간의 문법적 범주의 개념을 이해하고 언어에서 시간 범주의 형성 및 사용의 특성에 대해 배우는 것이 필요했다. 한국어, 영어, 우크라이나어 동사의 특징을 비교해야 했다.

연구에서 우리는 모든 목표를 달성할 수 있었다.

이 연구 덕분에 우리는 동사의 주요 개념과 문법적 측면, 그리고 가장 중요한 시간의 개념을 이해할 수 있었다. 우리는 한국어, 영어, 우크라이나어의 공통점과 차이점을 발견하고 비교 방법을 통해 다른 언어를 배우는 구체적인 내용에 대한 이해를 넓힐 수 있었다.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Грищенко А. П. Сучасна українська літературна мова: підручник. Київ, 2002. 439 с.
2. Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови: морфологія. Донецьк, 1996. 437 с.
3. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства : підручник. Київ : Акад., 2002. 368 с.
4. Плющ М. Я. Сучасна українська літературна мова : підручник. 2-ге вид. Київ : Вища школа, 2000. 429 с.
5. Скрипник Ю.Д. Система рівнів та форм ввічливості в сучасній корейській мові // Східний світ. – К., 2004. – №1. – С. 149-153.
6. Фрасинюк Н. І. Порівняльна типологія англійської та української мов: тези лекцій, завдання для семінарських занять, завдання для самостійної роботи, тестові завдання: Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2020 – 158 с.
7. Azar В. S., Hagen S. A. Understanding and Using English Grammar. Pearson Education, Limited, 2016. 512 p.
8. Comrie В. Tense. Cambridge [Cambridgeshire] : Cambridge University Press, 1985. 139 p.
9. Evans V., Dooley J. Grammarway 4: Student's Book. Express Publishing. 224 p.
10. Sohn H.-m. The Korean language. Cambridge, UK : Cambridge University Press, 1999. 445 p.
11. Sohn S.-O. S. Tense and aspect in Korean. Honolulu, Hawaii : Center for Korean Studies, University of Hawaii, 1995. 181 p.
12. TalkToMeInKorean. The Korean Verbs Guide. Kong & Park Inc, 2013. 352 p.
13. Korean grammar online dictionary. [Електронний ресурс]: URL: <http://koreangrammaticalforms.com/>
14. https://pf.udu.edu.ua/images/dystancijne_2020/%D0%A1%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_1_%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81_%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%94%D1%96%D1%94%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BE.pdf